

Hva vet vi om utenforskap i Vestfold og Telemark?

Kjersti Norgård Aase,
analyseenheten Vestfold og Telemark +VT+

Utarbeidet av VT+

Utenforskap

*Individer eller grupper som
befinner seg utenfor arenaer eller
fellesskap i samfunnet*

Utenforskap på ulike livsområder

Utdanning
og
arbeidsliv

Familie,
venner og
sosiale
fellesskap

Utenforskap på ulike livsområder

Utdanning
og
arbeidsliv

Familie,
venner og
sosiale
fellesskap

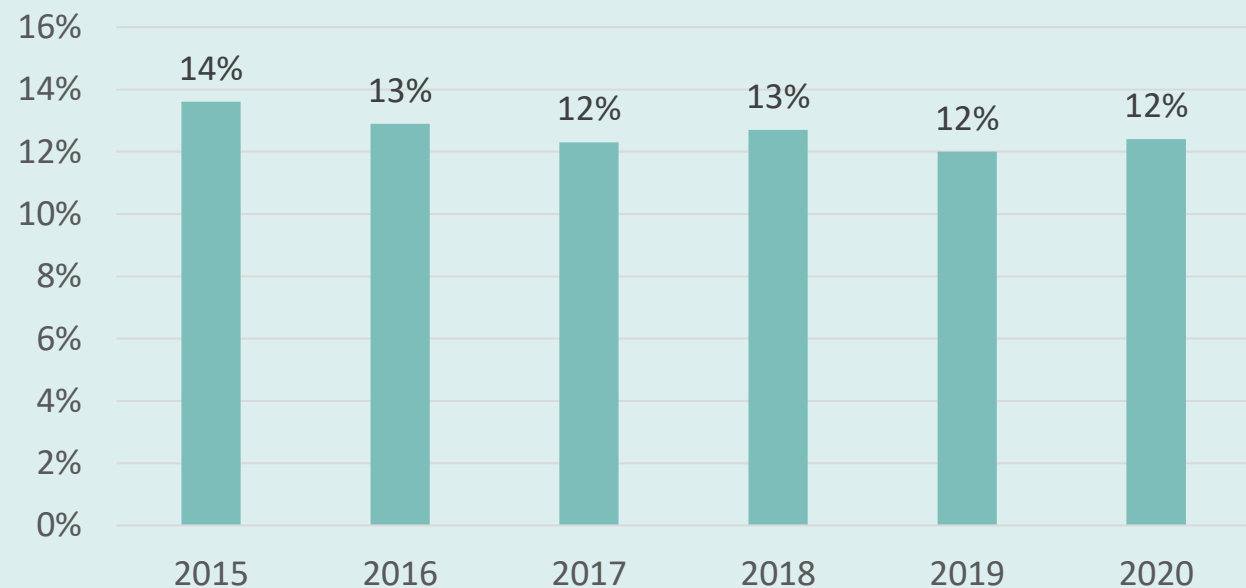
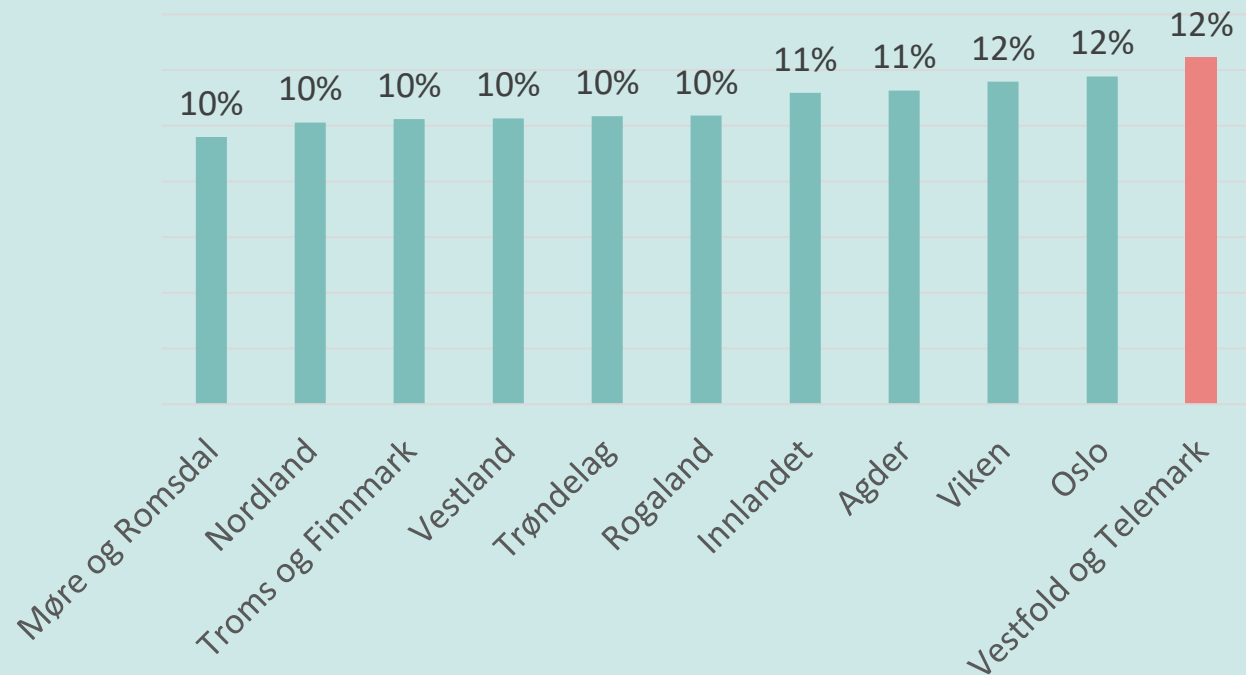
Utenforskap utdanning og arbeidsliv

- Høyere andel utenfor arbeidsstyrken enn landet som helhet
- Skyldes bla. høy andel uføre, særlig blant de yngste
- 12 % 15-29 år er utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEETS)
- 24 % av innvandrere 15-29 år er utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak

Utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkeds- tiltak

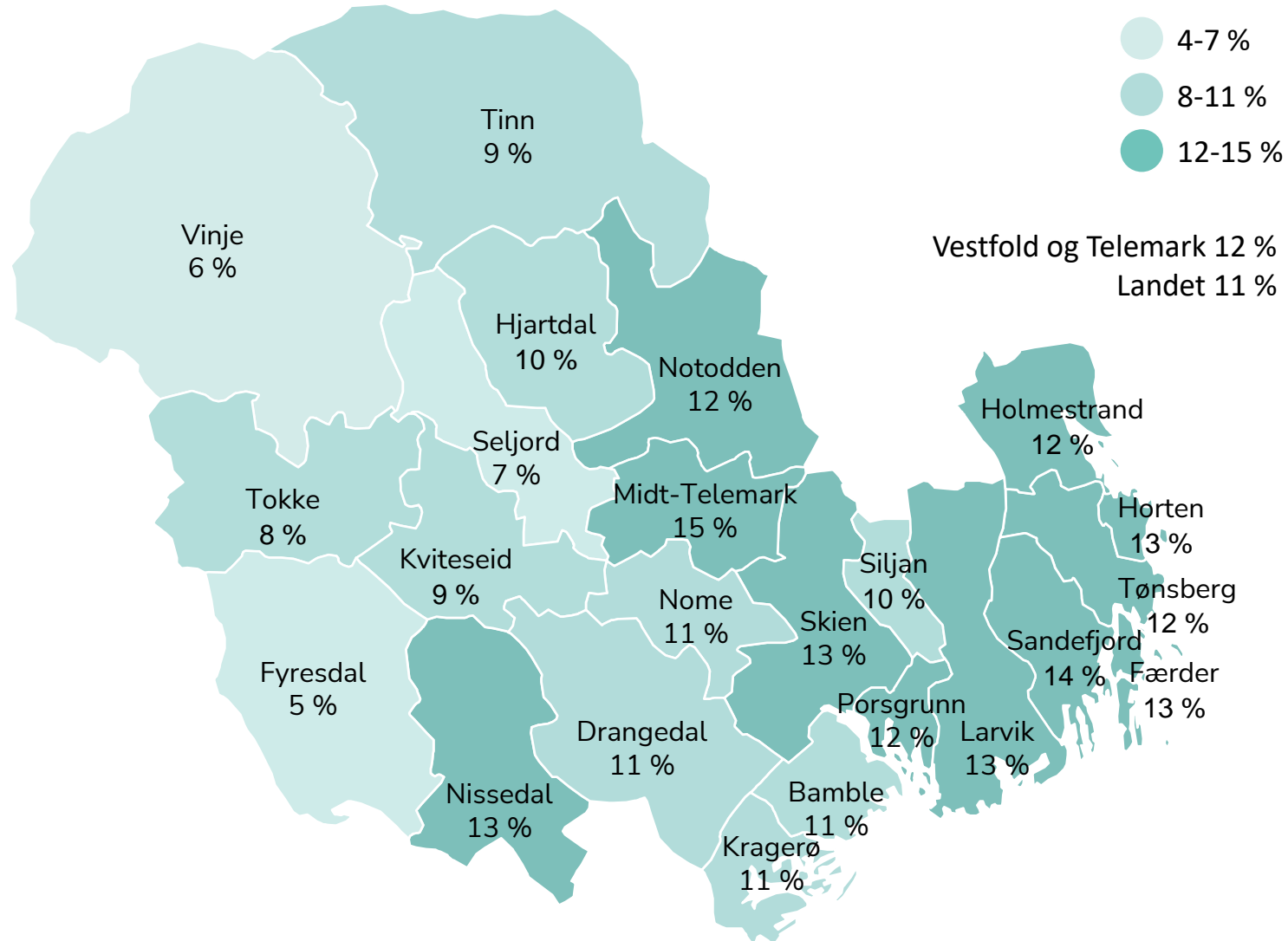
15-29 år

Vestfold og Telemark

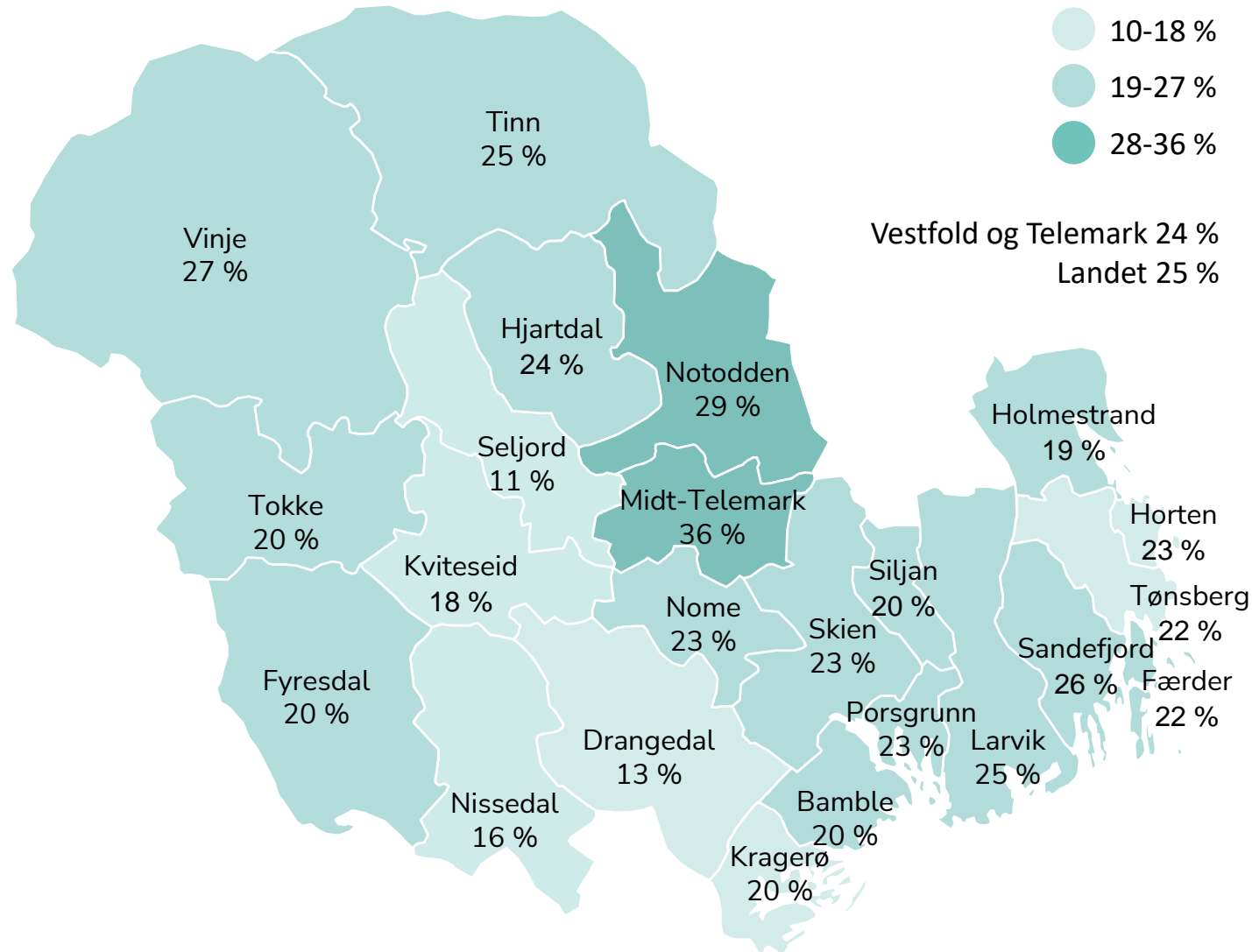

Andel 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak

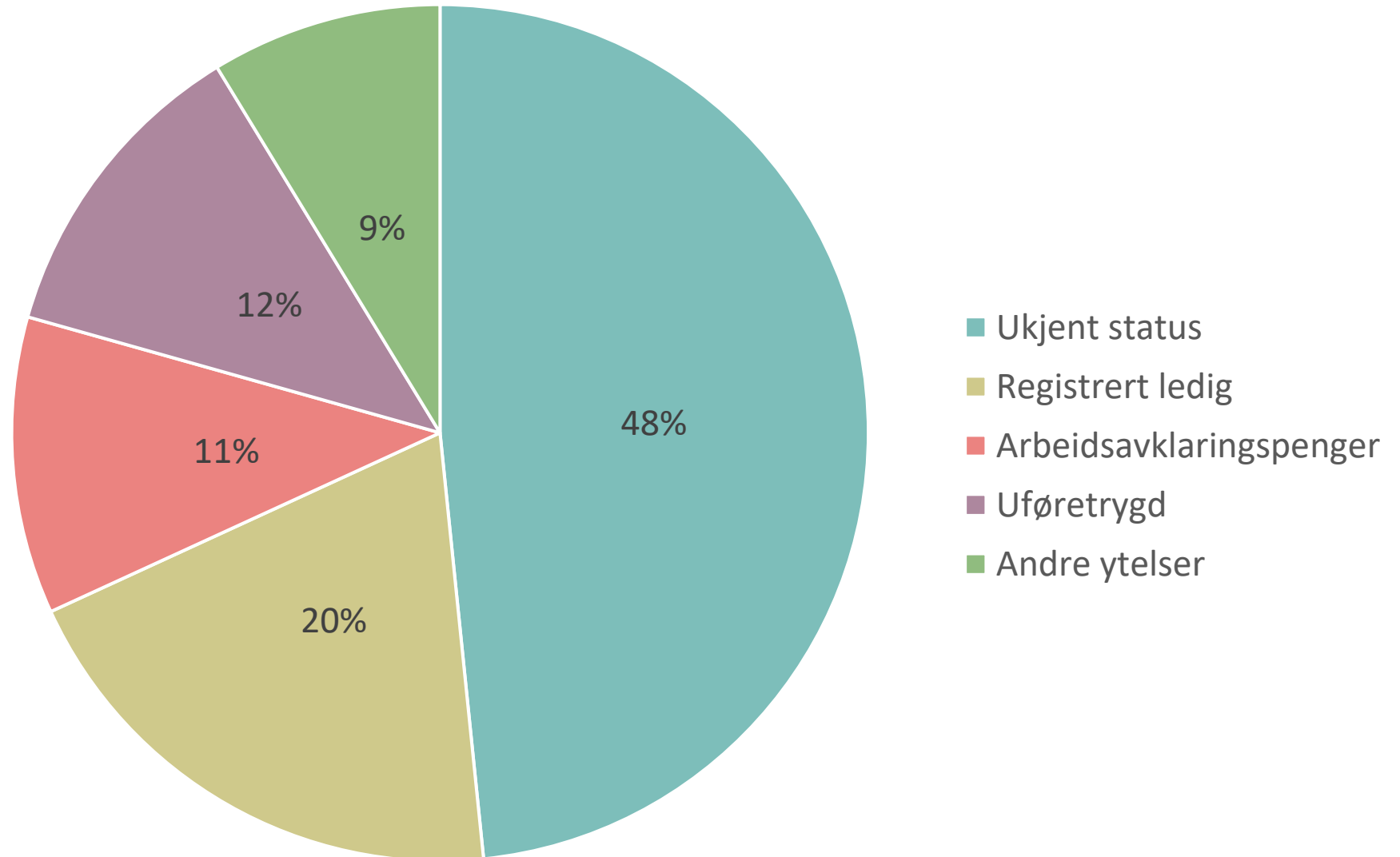
Andel innvandrere 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og tiltak

Sammensetning av gruppen 15-29 år utenfor arbeid og utdanning

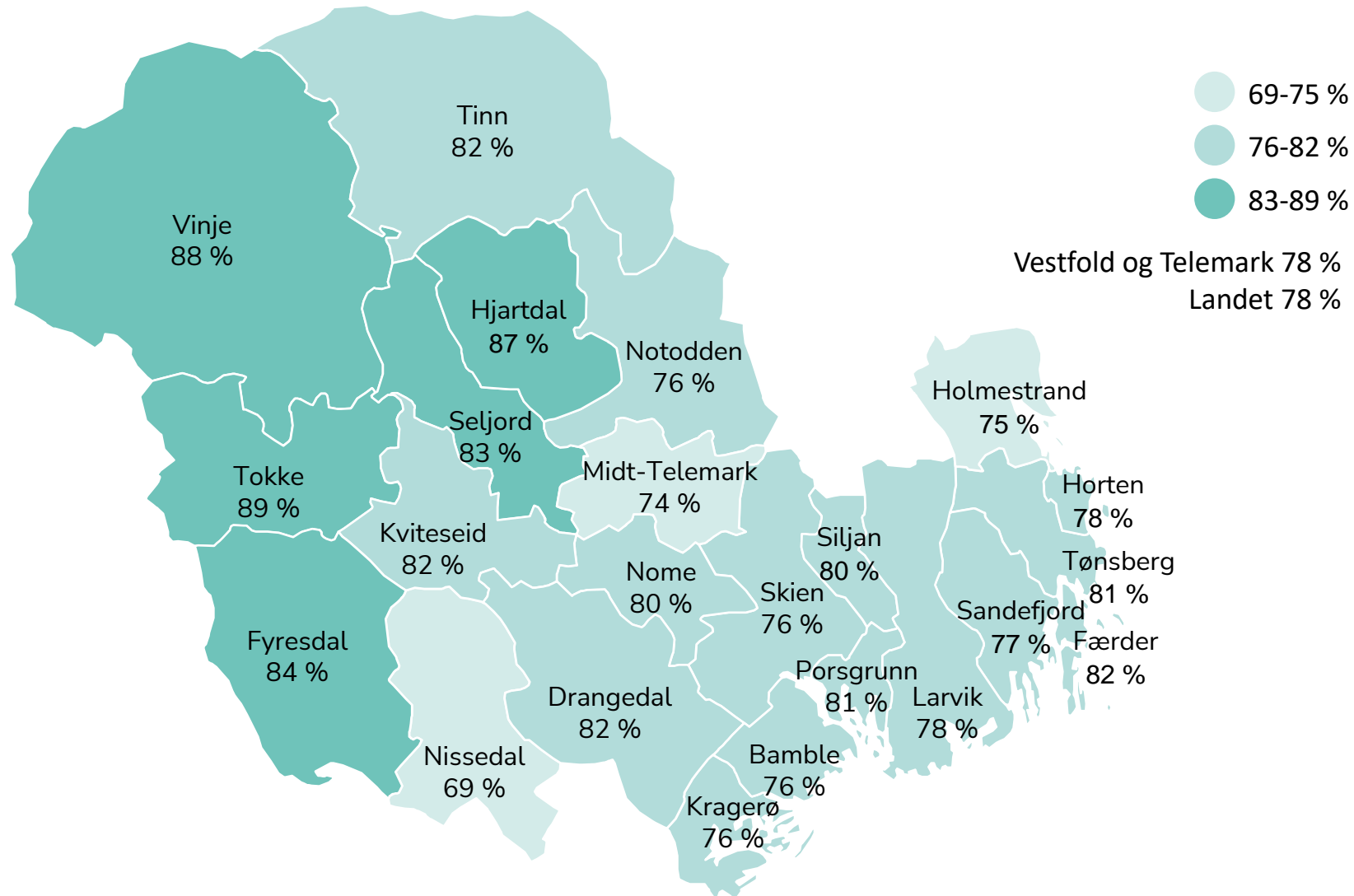

Deltagelse i utdanning

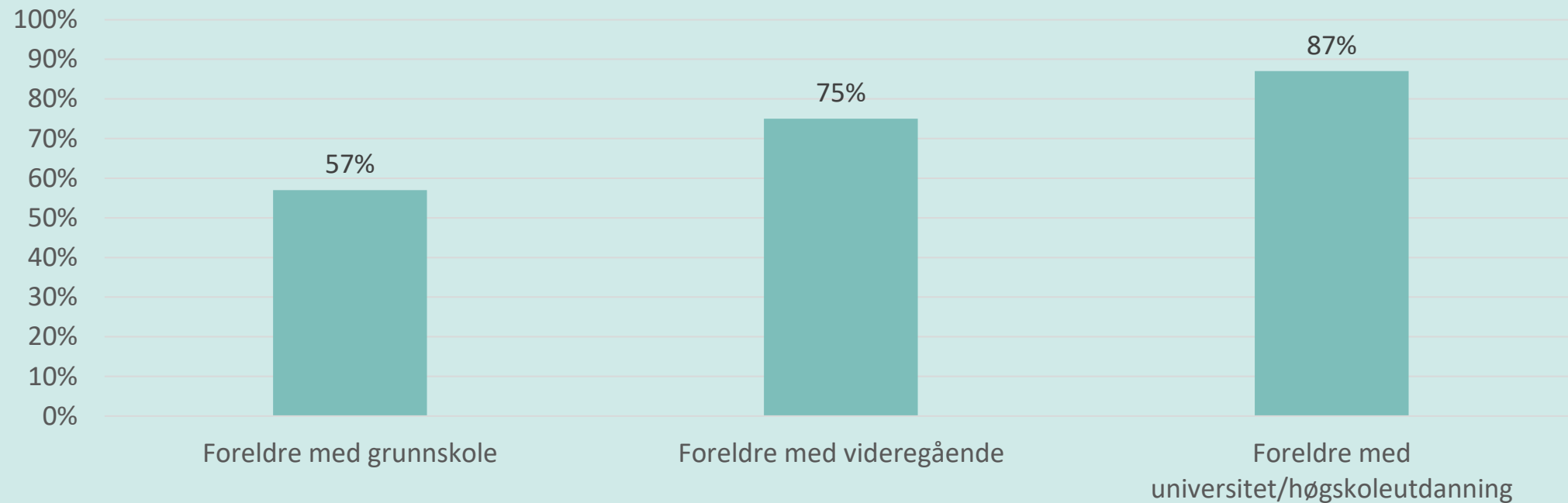
- Fullført og bestått fem/seks år etter start i videregående opplæring øker
- Progresjon i videregående opplæring øker
  - ↳ Andelen med progresjon fra Vg1 og Vg2 øker
  - ↳ Økning i andelen med overgang fra yrkesfaglig Vg2 til læreplass

Fullført og bestått videregående opplæring etter 5/6 år

Fullført og bestått Vestfold og Telemark etter foreldrenes utdanningsnivå

Viktige forklarings- faktorer

1. Utfordrende forhold på arbeidsmarkedet for personer med lav formell kompetanse
2. Høy andel unge med sammensatte helseproblemer

TA

4. April 2022

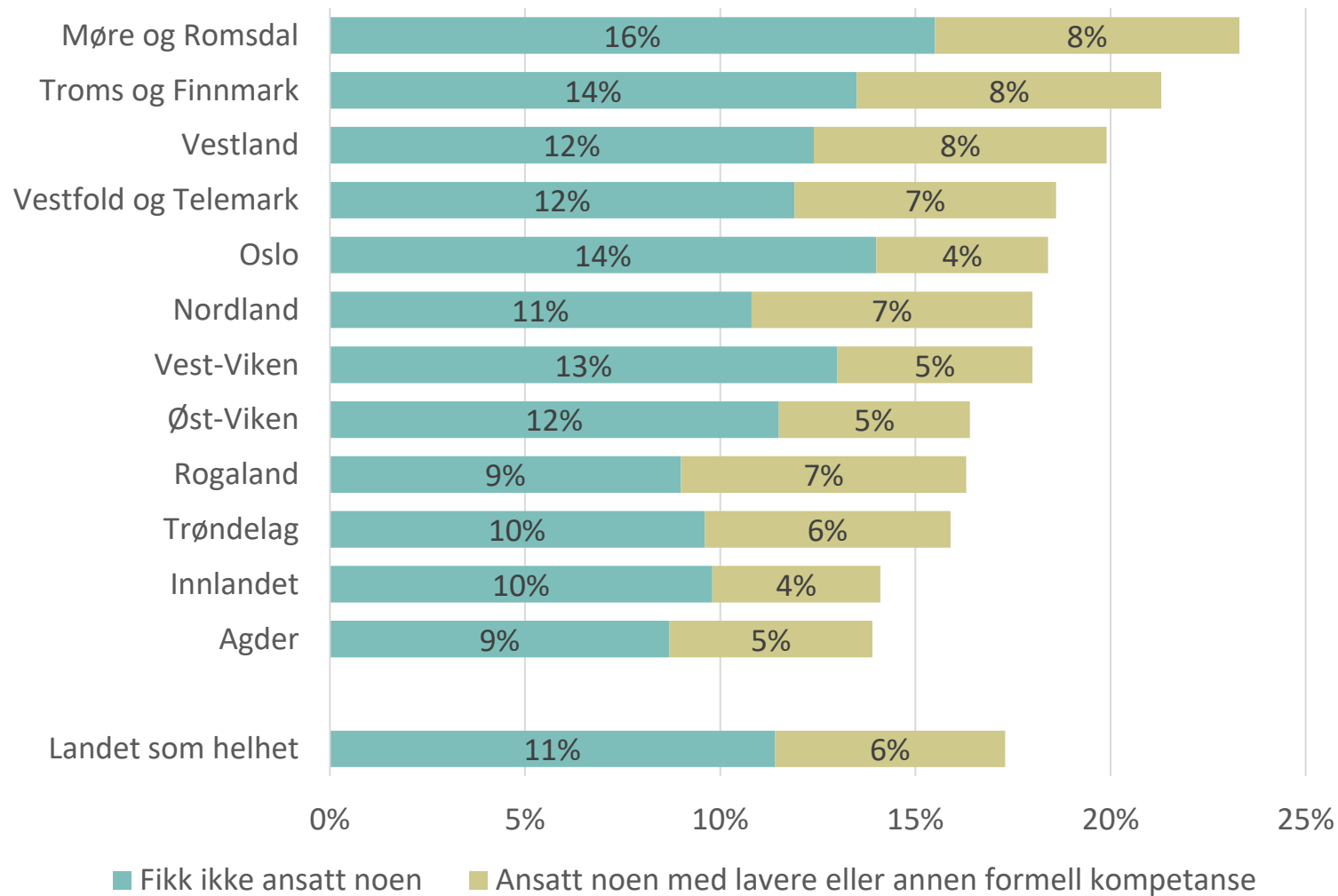
- Rekordmange utlyste stillinger

NAV-SJEFEN: Terje Tønnessen, direktør i Nav Vestfold og Telemark, har høye tall å komme med både når det gjelder antall arbeidsledige og antall ledige stillinger.

Kompetansegap

Yrke	Antall personer
Sykepleiere	300
Tømrere og snekkere	300
Helsefagarbeidere	225
Andre helseyrker	175
Betongarbeidere	125
Rørleggere og VVS-montører	100
Elektrikere	100
Andre håndverkere	100
Legespesialister	75
Spesialsykepleiere	75
Servitører	75
Andre salgsmedarbeidere	75
Sveisere	75
Serviceelektronikere	75
Programvareutviklere	50
Kokker	50
Telefon- og nettselgere	50
Andre bygningsarbeidere	50
Isolatører mv.	50
Malere og byggtapetserere	50
Overflatebehandlere og lakerere	50
Lastebil- og trailersjåførere	50

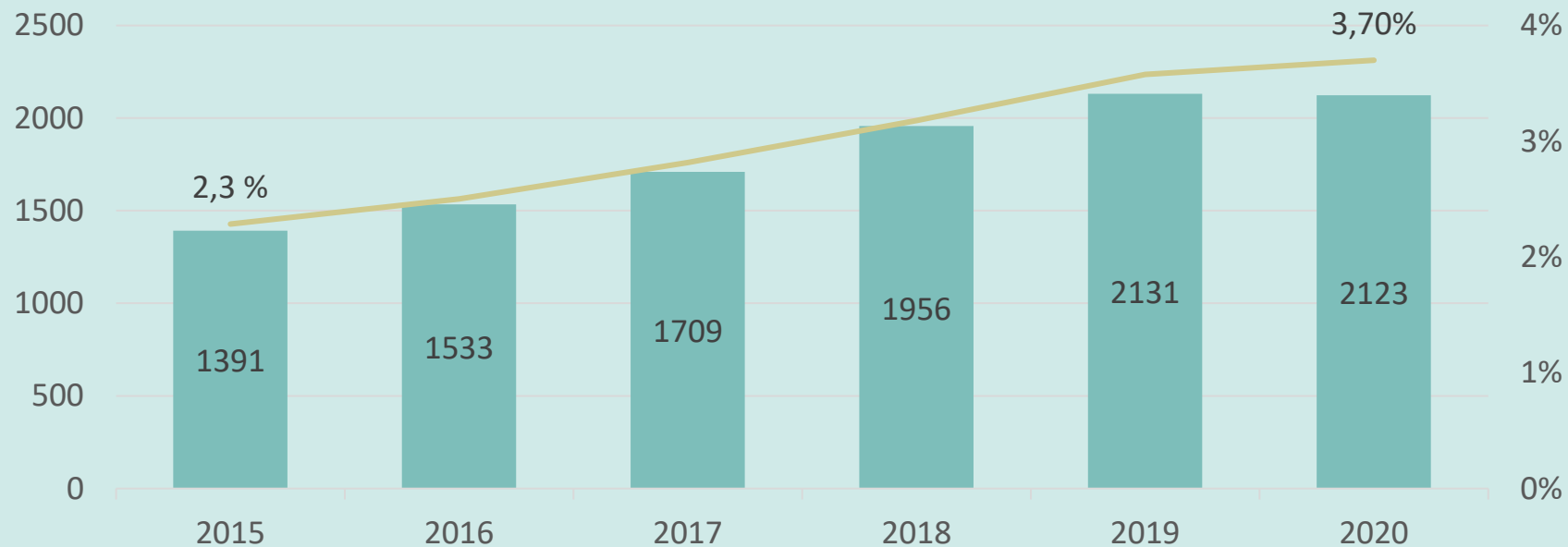

Gapet øker

Hvis du står langvarig utenfor arbeidslivet står du også utenfor den viktigste arenaen for kompetanseheving og livslang læring

Sammensatte helseutfordringer

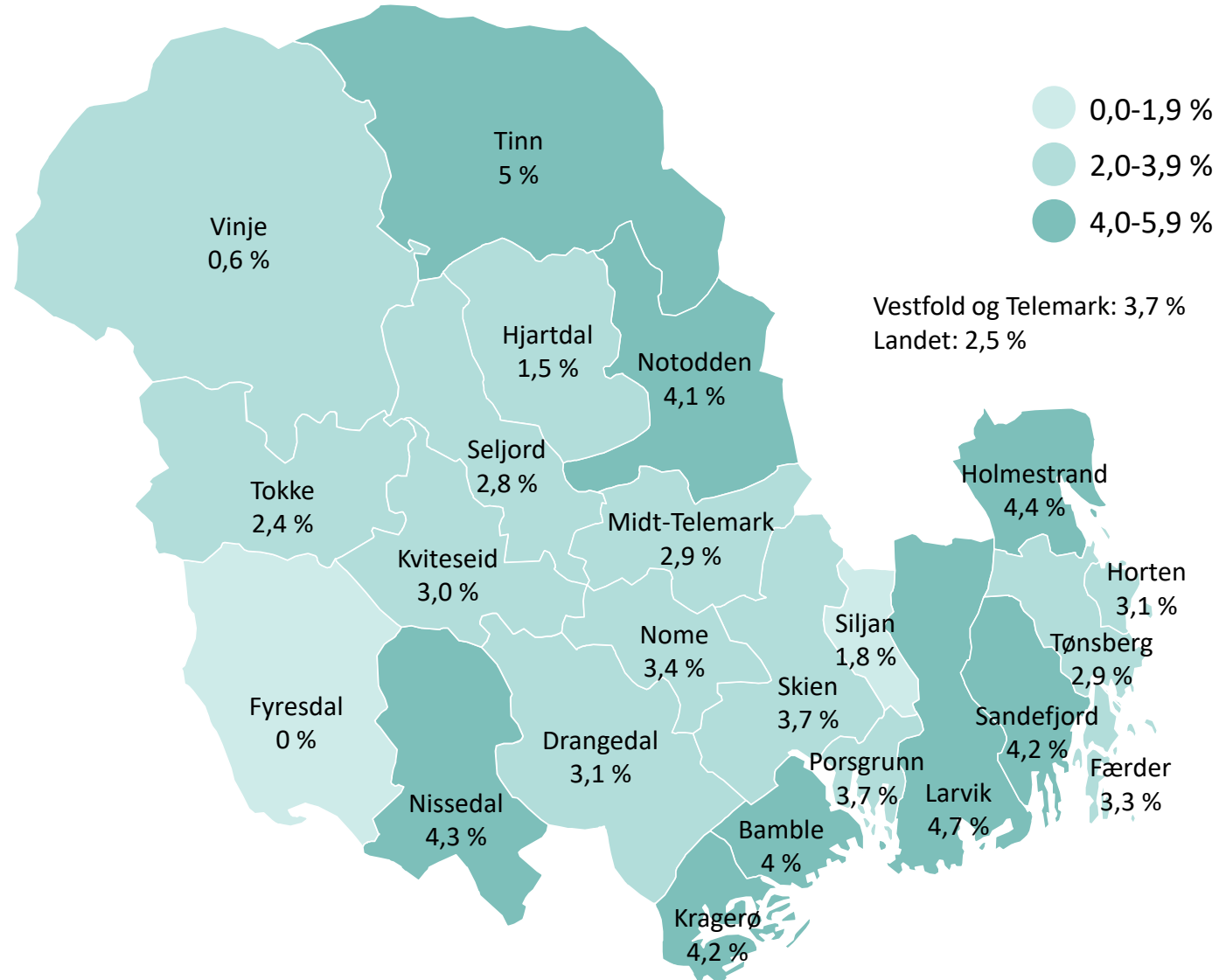
Økende antall og andel uføre under 30 år
Psykiske lidelser viktigste årsak til uføretrygd under 30 år

Kilde: SSB tabell 11860

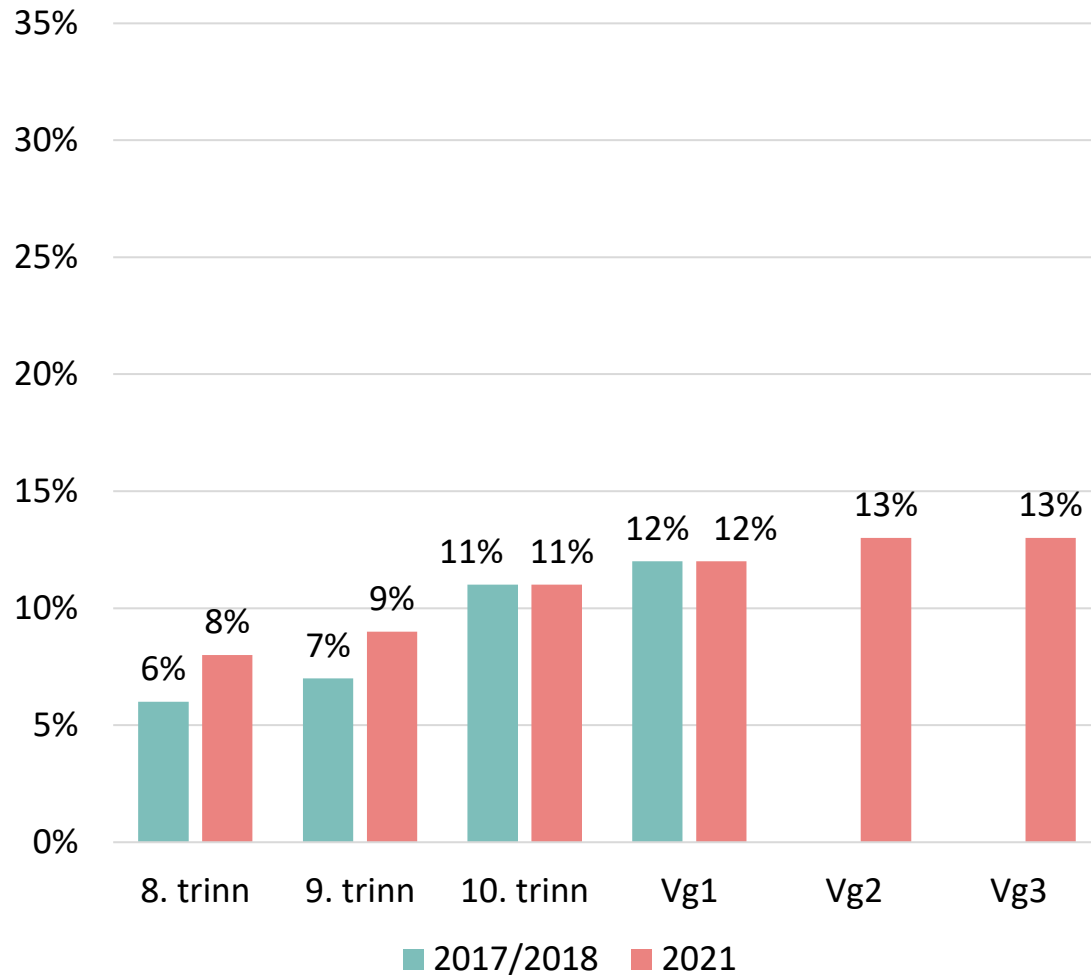
Andel uføre 18-29 år 2020

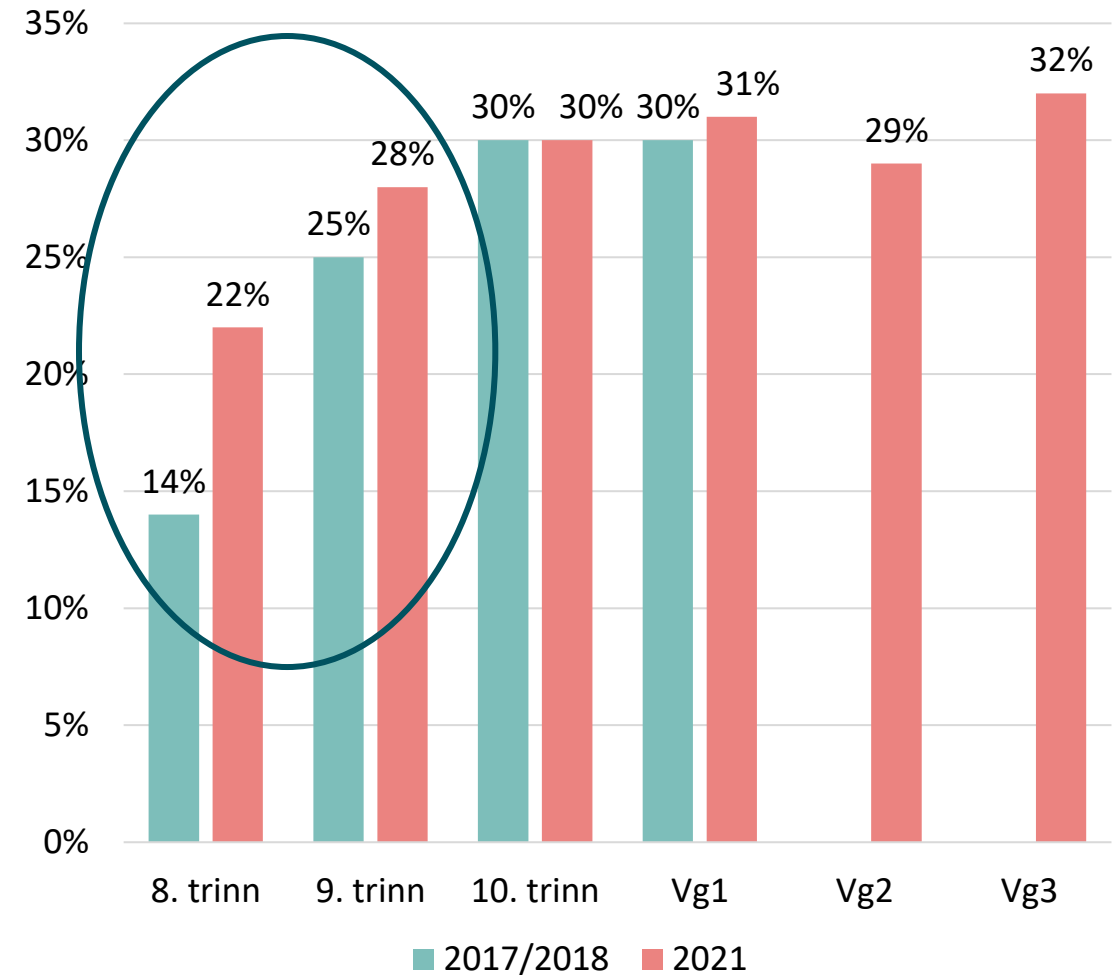

Psykiske plager

Gutter

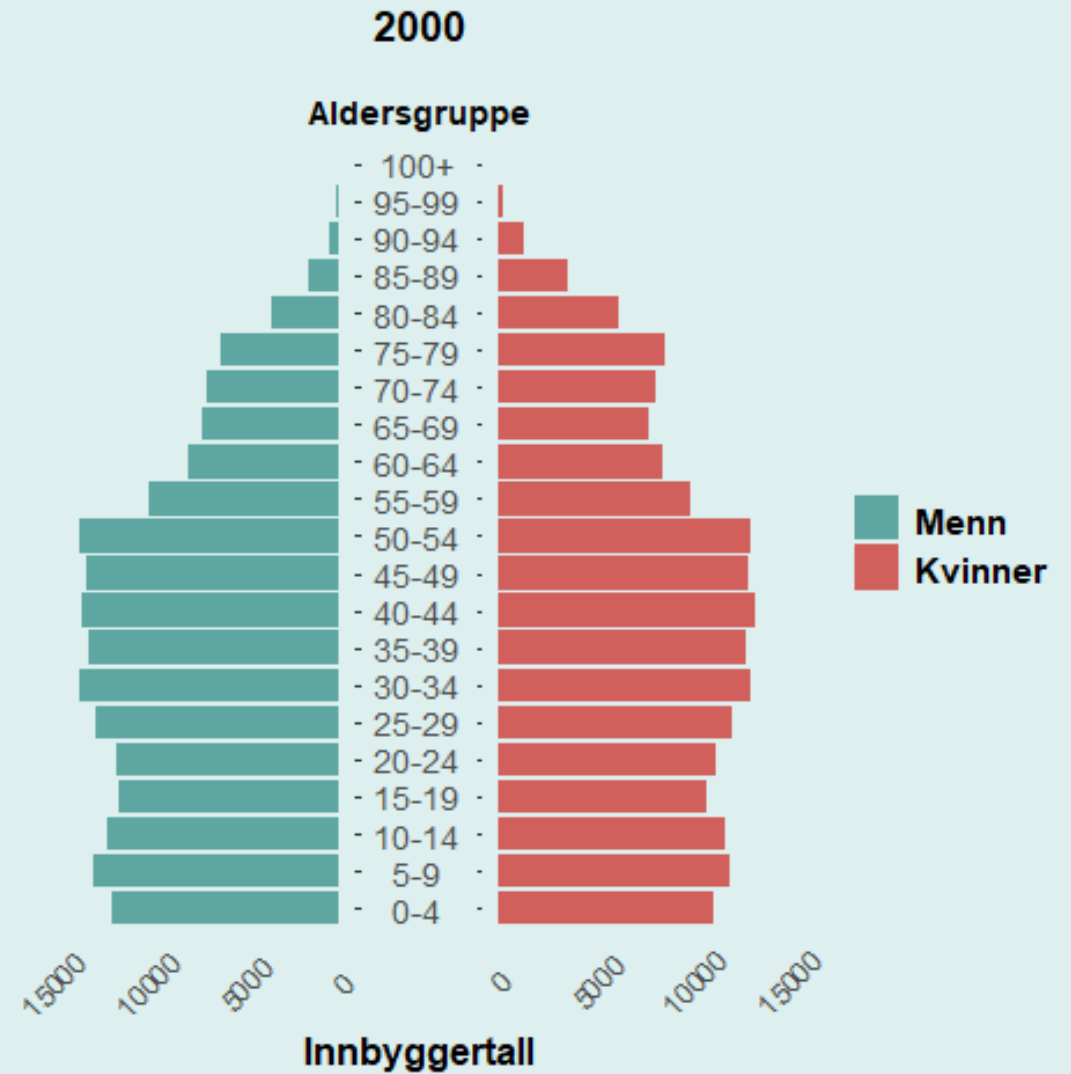

Jenter

16 millioner kroner

19-åring som er tre år i fullt arbeid, to år i 50 % arbeid, to år arbeidsledig, to år i behandling, og som etter hvert blir 100 % uføretrygdet i 35 år fram til pensjonsalder.

Kilde: SSB, tabeller 17459 og 12882

Utenforskap på ulike livsområder

Utdanning
og
arbeidsliv

Familie,
venner og
sosiale
fellesskap

Mobbing

7 % av ungdomsskoleelevene utsatt for plaging, trusler og utfrysning minst annenhver uke

Kilde: Ungdata-undersøkelsen Vestfold og Telemark

Opplever høy sosial støtte

39 % kvinner

33 % menn

Kilde: Folkehelseundersøkelsen Vestfold og Telemark 2021

Ensomhet

2013/2015: 20 %

2017/2018: 23%

2021: 27 %

Kilde: Ungdata-undersøkelsen Vestfold og Telemark

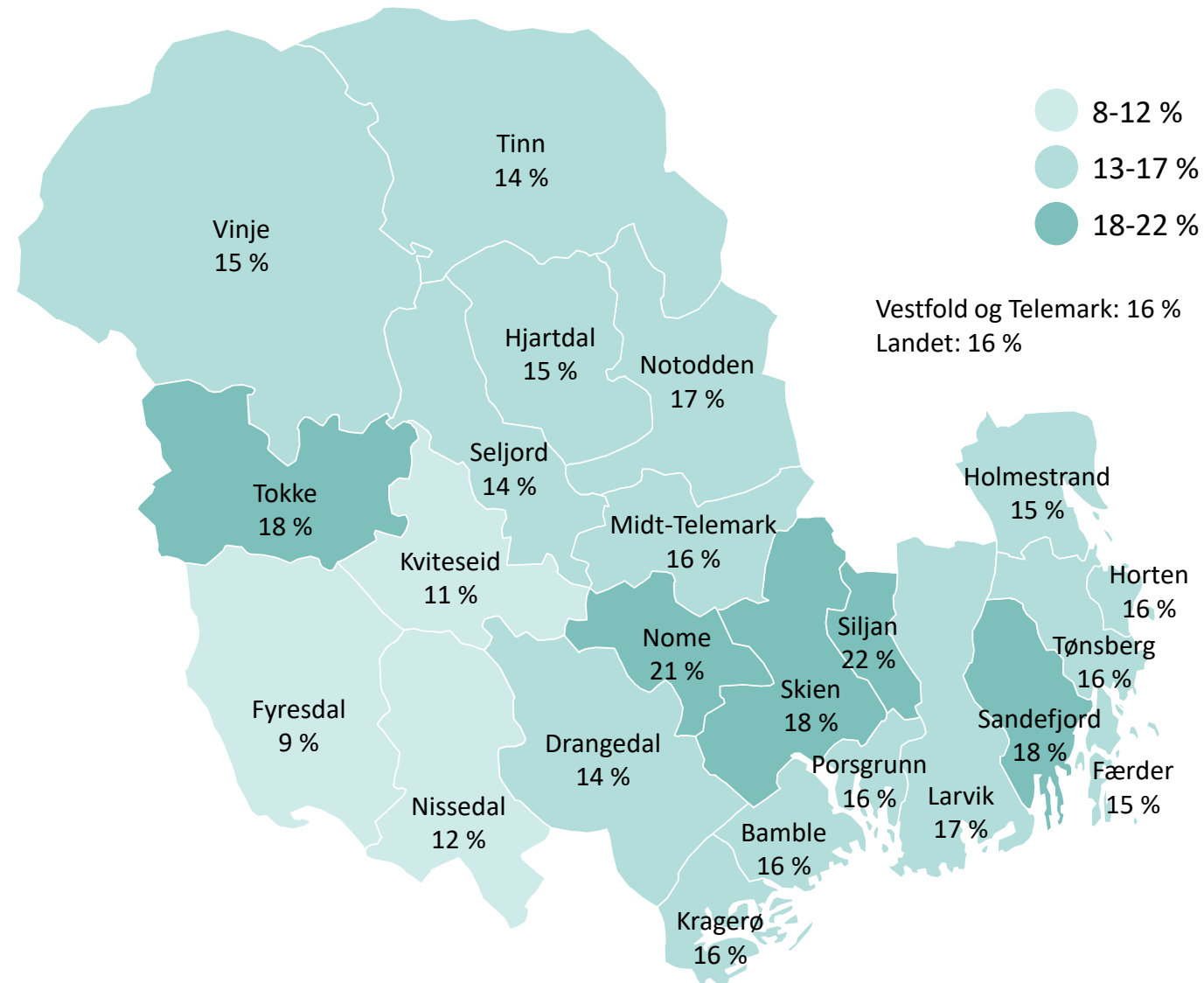
Økonomiske vansker

16 % av ungdommene svarer at foreldrene ofte/av og til mangler penger til fritidsaktiviteter

Kilde: Ungdata-undersøkelsen Vestfold og Telemark

Mangler penger fritidsaktiviteter

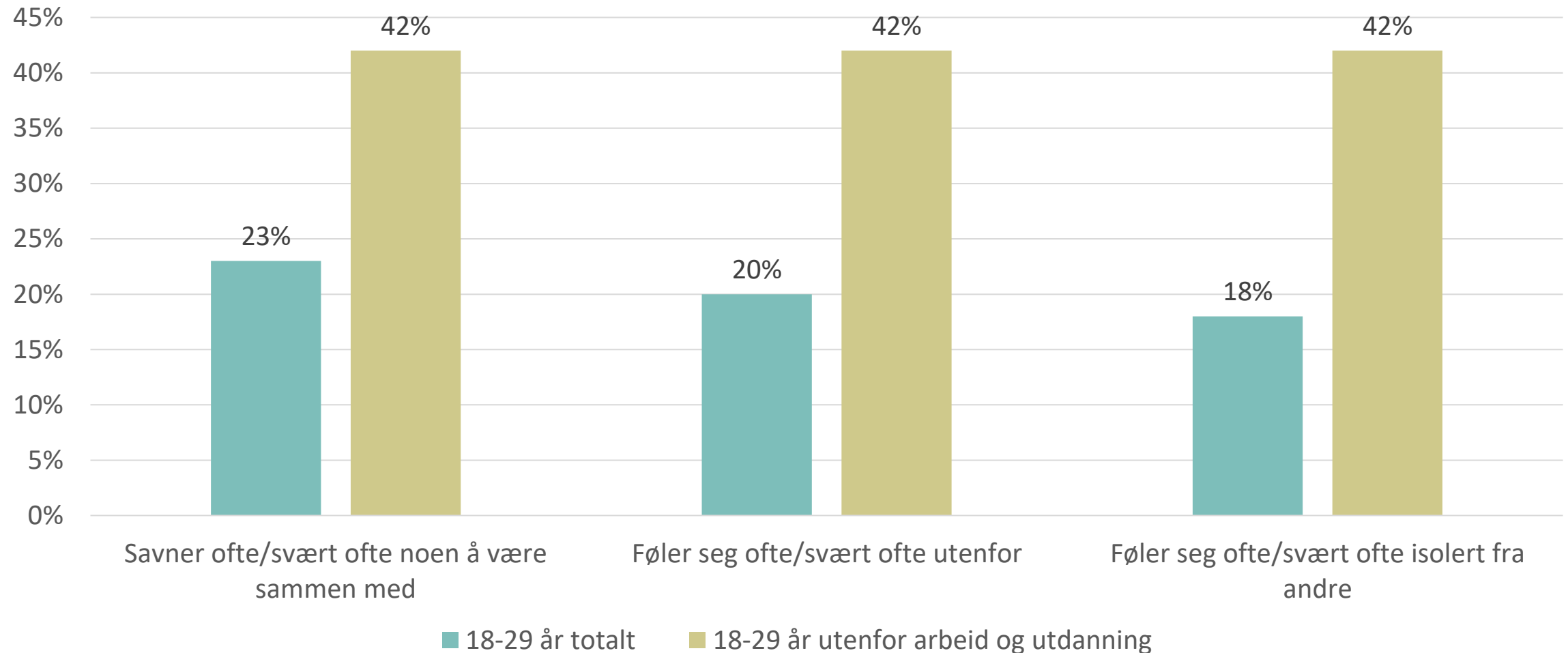
Utenforskap på ulike livsområder

Utdanning
og
arbeidsliv

Familie,
venner og
sosiale
fellesskap

Ensomhet blant unge i og utenfor arbeid og utdanning

Utenforskap varierer mellom

- Menn og kvinner
- Innvandrere og befolkningen uten innvandrerbakgrunn
- Personer med ulik sosioøkonomisk status

Fritid, livskvalitet og sosial ulikhet Fra barn til voksen i Vestfold og Telemark

Hvorfor Ungdata+?
Følger årskull over tid

Mer pålitelig kunnskap om sammenhenger

Takk for meg!

kjersti.aase@vtfk.no

www.vtfk.no/om-regionen

vtfk.no